

Anvisning för att sammanställa Kommunplan 2024-2027

Nämnder och styrelsers kommentarer på
preliminära ramar och ägardirektiv

Innehåll

Anvisning för att sammanställa Kommunplan 2024-2027	1
Nämnder och styrelser kommentarer på preliminära ramar och ägardirektiv	1
Inledning.....	3
Tidplan.....	4
Omföring kommunbidrag, ny budget och nämndsramar år 2023 (dnr 23KS12)	5
Omföring av kommunbidrag enligt beslut juni.....	5
Preliminära ramar 2024, med utblick 2025-2027 (dnr 23KS239)	6
Kalkylförutsättningar 2024 och ställningstaganden vid budgetarbetet	6
Nämndernas kommentarer på ramar	7
Bolagens kommentarer på ägardirektiv	8
Investerings- och exploateringsbudget 2024 med utblick 2025-2027 (23KS28).....	8
Investeringsbudget.....	8
Exploateringsbudget	8
Mål, indikatorer och politiska uppdrag	8
Internbudget	8
Nämndernas verksamhetsplanering.....	8

Inledning

19 juni beslutade Kommunfullmäktige om förändrade driftsramar för nämnderna för år 2023. Vid samma möte beslutades om investeringsramar för åren 2023 tom 2027. 12 juni besluta Kommunstyrelsen om preliminära ramar för 2024, med utblick till 2027. Detta för vidare beredning i nämnder och bolag med beslut om kommunplan 2024 i november 2023. Kommunplanen redovisar driftsramar, investeringsramar, mål, uppdrag och ägardirektiv till bolagen.

Denna anvisning redovisar tidplanen fram till beslut om kommunplan samt anvisningar till nämnder och bolag för att lämna kommentarer på preliminära ramar till Kommunstyrelsen.

Det kommer inte att genomföras en "verksamhetsdialog" mellan nämnderna och Kommunstyrelsen, som en del i arbetet med att bereda inför beslut om kommunplan 2024. Det material nämnderna och bolagen lämnar i delårsrapport 2 (per 31 augusti) samt kommentarer på ramar eller ägardirektiv utgör underlaget för kommunplan (förutom månadsrapporter och övrig information som tillgängliggörs i nämnder och bolag).

Denna anvisning kan komma att kompletteras med fler anvisningar under hösten.

Tidplan

Datum	Aktivitet	Kommentar
12 juni	KS beslut preliminära mål och ramar	
19 juni	KF beslut driftsramar 2023 och investeringsbudget 2023-2027	
13 juni – 29 september	Nämnderna arbetar med kommentarer till utgivna prelramar samt underlag till dialogerna.	Nämndsbeslut september.
13 juni – 29 september	Bolagsstyrelserna arbetar med kommentarer till gällande ägardirektiv	
23 augusti	Finansutskott	
25 augusti	Ny skatteprognos	Inarbetas i grundkalkyl
30 augusti	Ev. nytt material klart inför kommunstyrelse	
12 september	Kommunstyrelse	.
20 september	Budgetpropositionen Cirkulär SKR	Inarbetas i grundkalkyl
27 september	Finansutskott	
29 september	Nämnder och styrelser lämnar kommentarer på ramar	
17 oktober	Ekonomirapporten SKR	
18 oktober	Finansutskott	
20 oktober	Kommunplan inkl ramar klar inför utskick	
31 oktober	KS beslut Kommunplan	
16 november	Finansutskott	
27 november	KF beslut Kommunplan	
13 december	Finansutskott	
31 december	Internbudget och verksamhetsplan klar för nämnderna	

Omföring kommunbidrag, ny budget och nämndsramar år 2023 (dnr 23KS12)

Kommunplan 2023 beslutades i Kommunfullmäktige november 2022.

Nämnder och bolag har efter det inarbetat förutsättningarna i verksamhetsplaner och internbudget. Alla nämnder hade inför 2023 tex ett effektiviseringskrav på 1% i sina kalkyler. Redan i första månadsrapporten för februari redovisade nämnderna ett samlat underskott på 144 mnkr och att resultatet av exploateringsverksamheten skulle understiga budget med 112 mnkr. Fram till delårsrapport I ökade prognostiserat underskott till 156 mnkr.

Beslut om ändrade ramar för 2023 innebär i stort att nämnderna har fått kostnadstäckning för ökade kostnader orsakade av stigande priser, genomförda lönerrevisioner, att nämndernas egna beslut om verksamhetsanpassningar och sektorernas återhållsamhet har beaktats samt att centrala reserver för okända kostnader, förändrade volymer och politiska ambitioner är i princip borttagna. Dessutom har förväntat exploateringsresultat kraftigt reducerats. Nuvarande beslut innebär att Resultatutjämningsreserven planeras att användas med 199 mnkr. Då är även finansieringen av Trafikverkets investeringar exkluderade från kravet på återställning av ett negativt resultat. Eventuella avvikelser från budget gällande snöröjning, halkbekämpning och sandupptagning är inte hanterade.

Genom att de centrala reserverna är borttagna för 2023 innebär det också att det ekonomiska utrymmet är borttaget för 2024 och kommande år. Därmed behöver särskilda reserver för kommande år budgeteras igen.

Omföring av kommunbidrag enligt beslut juni

Nämnderna ska ha rapporterat in underlag för hur kommunbidrag ska konteras, senast v 27. Omföring sker innan juni månad stänger. Det innebär att den nya budgeten kommer att gälla från juli i all rapportering.

Investeringsbudgeten för 2023 ska också justeras i Planner för de nämnder som har justerad budget 2023 senast under augusti.

Preliminära ramar 2024, med utblick 2025-2027 (dnr 23KS239)

Kalkylförutsättningar 2024 och ställningstaganden vid budgetarbetet

Kommunstyrelsen har tagit fram ett underlag för ramar till nämnderna för åren 2024 tom 2027. Ramarna bygger på kostnadsuppräknningar, volymförändringar (inom skola och omsorg), förändrade skatter och bidrag, bestående tillskott och reduceringar av ramar för 2023 och ett antal politiska prioriteringar.

Kostnadsuppräknningar

Inflation, löner (inkl central reserv),

- Inflationsuppräkning för 2024 är 1,8 % (SKR) Detta innefattar även hyror.
- För 2023 har separat kompensation skett för olika typer av ökade kostnader (inflationspåverkade kostnader). Detta har inte skett för 2024.
- Lönekompensation 2024 – utlagt 3,3 % på nämnderna och 0,7 % centralt.

Konsekvenser av befolkningsprognos

Lämnad befolkningsprognos per maj 2023 innebär ytterligare nedjustering kommande år.

- Befolkningsprognosen från maj 2023 har hanterats i prel ramarna, vilket påverkar budgeterade skatteintäkter för kommunen och volymbaserade ramar för nämnderna UN, ON, AFN

Reviderad befolkningsprognos per maj 2023 kommer att läggas ut under augusti på följande länk.

[Särskild statistikverksamhet - Ankaret \(gavle.se\)](#)

Konsekvenser av volymförändringar per nämnd

Volymförändringar:	2024	2025	2026	2027
Utbildningsnämnd	-12,2	-20,2	-28,4	-39,3
Arbetsmarknad o funktionsrättsnämnd	15,4	33,8	48,6	62,4
Omvårdnadsnämnd	-9,1	4,6	33,9	54,8
Summa totalt	-5,9	18,3	54,1	77,8

Skatter och bidrag

Sammantaget har situationen förbättrats marginellt från senaste budgetbeslut. För 2024 och 2025 prognostiseras skatter, bidrag och utjämning ca 10 mnkr högre, med en stegring till drygt 40 mnkr 2026 och 20 mnkr 2027.

Tillskott och reduceringar av ramar

Respektive nämnd skall analysera de förändringar på ramar som påverkar dem. Generellt utgår preliminära ramar utifrån ett behov av nedjustering av ramarna

motsvarande 1% årligen för alla nämnder. Kommunstyrelsen har beaktat att mer effektiv personalplanering och omförhandling av boendeplatser inom ON och AFN kan reducera kostnaderna i verksamheten. Kostnaderna för trygghetsanställda inom AFN är nedjusterad med 20 mnkr med ambitionen att verksamheterna där medarbetarna har sitt arbete skall bära kostnaderna. Även KS, UN och SBN har fått reduceringar av ramar utöver den generella reduceringen.

Pensioner, finansiella poster mm

Med anledning av kraftig inflation och nytt pensionsavtal har Gävle kommun fått kraftigt ökade kostnader för pensioner. Detta påverkar främst åren 2023 och 2024, med en viss nedgång från 2025.

Genom att kostnadsräntorna har stigit kraftigt kommer koncernens räntekostnader att stiga under åren framöver. Då Gävle kommun är internbank för koncernen innebär det ökade kostnader men också ökade intäkter. Detta påverkas också av bolagens fortsatta skuldökning. Genom att Gävle kommun är i dagsläget en nettoutlånare innebär det också att ränteintäkterna ökar.

- Kapitaltjänstkostnader har beräknats med räntan 2,5 % (SKR)

Nämndernas kommentarer på ramar

Nämnderna skall senast 29 september lämna kommentarer på preliminära ramar.

Kommentaren lämnas i särskild rapport i Stratsys

Nämnderna skall kommentera hur ramarna möjliggör och påverkar nämndernas verksamhet utifrån gällande verksamhet samt ansvar enligt lag och reglemente.

Nämnden ska även kommentera möjligheten att arbeta mot och nå de kommunövergripande målen, de specifika uppdragen i budget 2023 och aktiviteter i de strategiska programmen.

Nämnderna förväntas bedriva sin verksamhet inom given budget utifrån omfördelning av ramar för 2023 samt de justeringar som är gjorda i preliminära ramar. Nämnden skall kommentera vilka eventuella verksamhetsförändringar som krävs utifrån ramarna samt också beskriva om det uppkommit nya förutsättningar som inte tidigare redovisats.

Utifrån de ekonomiska förutsättningar som gäller innehåller de preliminära ramarna krav på kostnadsreduceringar. Den politiska majoritetens ambition är att nämnderna ska fokusera på strukturförändringar, förändrat utförande och förändringar som inte påverkar kunder och brukare. Om förändringar krävs som påverkar kunder och brukare, ska detta beskrivas. Även om och hur medarbetare påverkas. Nämnden kan med fördel redovisa hur aktiva åtgärder kan minska verksamhetens kostnader till bibehållen kvalitet. Nämnden skall samverka med andra nämnder om det finns gemensamma beroenden, och därmed ge varandra förutsättningar för sina ansvar.

Bolagens kommentarer på ägardirektiv

Bolagen skall senast 29 september lämna kommentarer på gällande ägardirektiv.

Kommentaren lämnas i särskild rapport i Stratsys

Följande ska bland annat kommenteras:

- Överensstämmer ägardirektivet med gällande verksamhet i bolaget/koncernen eller har nya uppdrag tillkommit, verksamhet upphört mm
- Uppfyller bolaget det kommunala ändamålet om sådant finns för bolaget?
- Finns det omvärldsfaktorer som påverkar bolagets möjlighet att uppfylla verksamhetsmålet?
- Överensstämmer bolagets kvitetsmått med den huvudsakliga verksamheten i bolaget?
- Överensstämmer avkastningskravet med det övergripande finansiella målet om oförändrad soliditet i kommunkoncernen och hur kravet påverkar bolaget ?

Investerings- och exploateringsbudget 2024 med utblick 2025-2027 (23KS28)

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten är beslutad i KF 19/6 och kommer att inarbetas i Kommunplan.

Exploateringsbudget

Exploateringsbudgeten kommer att revideras under hösten och inarbetas i Kommunplan. Särskild planering för denna process kommer.

Mål, indikatorer och politiska uppdrag

En process för att öka kvalitén för Kommunfullmäktige att kunna mäta och följa upp sina ambitioner i verksamhetsstyrningen kommer att genomföras under hösten.

Det arbetet har som målsättning att vara klart tidigt i oktober för att sedan inarbetas i Kommunplan.

Internbudget

Anvisningar för internbudgetarbetet kommer att skickas ut i augusti. Internbudgeten ska vara inrapporterad senast 31/12.

Nämndernas verksamhetsplanering

Anvisningar för verksamhetsplan 2024 kommer att skickas ut i augusti. Verksamhetsplanen ska vara beslutad senast 31/12.

Åsa Wiklund Lång
Kommunstyrelsens ordförande

Martin Svaleryd
Ekonomidirektör